

בית המשפט העליון בירושלים

בג"ץ 6547/11

צובחיה מוסא אלעבד אבו-רחמה, ת"ז 954901757, ואח'
באמצעות ב"כ, עו"ד מיכאל ספרד ואח'
רח' יהודה הלוי 45, תל-אביב 65157
טלפון: 03-6206947/8/9; פקס: 03-6206950

העותרים



נגד

המשיב

הפרקליט הצבאי הראשי
באמצעות פרקליטות המדינה
רח' צלאח א-דין 29, ת"ד 49029, ירושלים
טלפון: 02-6466194; פקס: 02-6467011

הודעה מטעם המשיב

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד, מוגשת בזה הודעה מטעם המשיב.

1. עניינה של העתירה, בבקשת העותרים כי המשיב יורת למשטרה הצבאית החוקרת (להלן: מצ"ח) לפתוח בחקירה פלילית לבירור נסיבות מותה של גיוואהר אבו רחמה (להלן: המנוחה), שנפטרה ביום 1.1.2011.
2. כפי שפורט בתגובה המקדמית לעתירה, מייד לאחר הפרת הסדר שהתרחשה ביום 31.12.2010, במסגרתה, לפי הטענה, נפגעה המנוחה, נערך תחקיר מבצעי. סמוך לאחר קבלת התלונה על מותה של המנוחה, נערכה בדיקה של ממצאי התחקיר המבצעי, כמו גם של ממצאים רפואיים ומודיעיניים נוספים. מבדיקה זו התברר כי כוחות צה"ל פעלו בהתאם להוראות הפתיחה באש, וכי קיים ספק רב אם מותה של המנוחה נגרם כתוצאה משאיפת גז מדמיע. בחינת הממצאים הביאה את הפצ"ר למסקנה שלא קיים חשד לביצועה של עבירה פלילית המצדיק פתיחה בחקירת מצ"ח.
3. ביום 18.7.2012 התקיים דיון בעתירה, ובו הורה בית המשפט הנכבד לעותרים לעשות מאמץ להעביר מסמכים רפואיים וראיות נוספות המצויות בידם. ביום 2.12.2012 הודיעו העותרות כי אין בידם מסמכים רפואיים הנוגעים למנוחה שלא הועברו למשיב בעבר.
4. ביום 6.2.2013 פרסמה הוועדה הציבורית לבדיקת האירוע הימי מיום 31 במאי 2012, בראשות השופט (בדימ') י' טירקל (להלן: הו"דה או ועדת טירקל) את הדו"ח בעניין

"הבדיקה והחקירה בישראל של תלונות טענות בדבר הפרות של דיני הלחימה על פי המשפט הבינלאומי". נוכח ההתייחסות בדו"ח הוועדה למדיניות החקירות, הורה בית המשפט הנכבד למשיב, בהחלטתו מיום 28.2.2013, להבהיר אם יש מקום לשקול מחדש את עמדתו בתיק זה.

5. כפי שיפורט להלן, עמדת המשיב, כי אין מקום לפתוח בחקירת מצי"ח לבירור נסיבות מותה של המנוחה, בעינה עומדת.

6. בעקבות דיון בנושא שהתקיים אצל מנהלת מחלקת הבג"צים, בהשתתפות נציגים בכירים של משרד המשפטים, הפרקליטות הצבאית ופרקליטות המדינה, החליט הפרקליט הצבאי הראשי (להלן: **הפצ"ר**) לפנות לקצין הרפואה הראשי בבקשה לחוות דעת רפואית נוספת בעניין נסיבות מותה של המנוחה. נציין שקיימת חוות דעת רפואית בעניין נסיבות מותה של המנוחה, שהוכנה במסגרת התחקיר המבצעי, ובכזו היא חסויה. על כן, התבקשה הכנת חוות דעת רפואית נוספת, שתהא גלויה וניתן יהיה לחושפה.

7. ביום 10.7.13 הועברה לפצ"ר חוות דעת רפואית מאת ראש ענף רפואה במרכז לשירותי הרפואה בצה"ל. חוות הדעת נכתבה בשיתוף עם ענף אבי"כ במפקדת קצין רפואה ראשי, המטפל בענייני אבי"כ בצה"ל.

מש/1 חוות הדעת מצורפת ומסומנת מש/1.

8. חוות הדעת נסמכה על הרשומות הרפואיות של המנוחה בבית החולים ברמאללה, שנמסרו לגורמי המינהל האזרחי; וכן על עדויות שנגבו על ידי המשטרה הפלסטינית. חומר רפואי זה הוא מכלול החומר הרפואי הנוגע למותה של המנוחה המצוי בידי המדינה, והוא הועבר במלואו לידי עורכי חוות הדעת. כפי שעולה מחוות הדעת, חומר זה הוא חלקי וחסר.

9. בחוות הדעת מצוין כי "לא בוצעה במנוחה נתיחה שלאחר המוות, ולפיכך לא ניתן להגיע למסקנה חד משמעית באשר למוחלתה ולסיבת המוות". חוות הדעת גם מציינת שככל הנראה, "הנחת העבודה של הרופאים המטפלים מתאימה להרעלת זרחנים אורגניים (חומרים המצויים בגז עצבים או בחומרי הדברה חקלאיים, אך אינם מצויים בגז מדמיע)". מסקנת חוות הדעת היא כדלהלן:

"לסיכום: מהנתונים שהובאו בפני נראה לי כי הסבירות להיות החשיפה לגז מדמיע סיבת המוות, הינה נמוכה."

10. מובן שחוות הדעת, המצטרפת למסקנות התחקיר שנערך בעקבות מותה של המנוחה, תומכת בהחלטת הפצ"ר שלא לפתוח בחקירה פלילית לברור נסיבות מותה של המנוחה. מהממצאים הרפואיים וחוות הדעת, בצירוף ממצאי התחקיר המבצעי, עולה שאין כל חשד להתנהגות אסורה או לביצוע עבירה פלילית על-ידי חיילי צה"ל, ובכל מקרה לא תהיה אפשרות להוכיח קשר סיבתי בין פעילות צה"ל לבין מותה של המנוחה.

11. בנסיבות אלה, עומד הפצ"ר על החלטתו שאין מקום לפתוח בחקירה פלילית לברור נסיבות מותה של המנוחה. נוכח הנסיבות שפורטו לעיל - ובכללן חוות הדעת האמורה ומסקנות התחקיר - אין לדו"ח ועדת טירקל כל השפעה על החלטה זו.

12. סעיף 8 להודעה זו נתמך בתצהירו של סג, חגאי, תובע צבאי בפרקליטות לעניינים מבצעיים.

היום, יום חמישי ד' אב תשע"ג (11/7/13)



יצחק ברט

סגן בפרקליטות המדינה